

Posljednji Sanjar

Prvi je udah zraka bio prodorno bolan. Drugi je stao gorko peckati. Treći isto tako. Ali nakon nekog vremena moja su pluća postala jedno s onime što odiše u njima - hladan i suh jutarnji dim. I kada tako uravnotežim prirodu oko sebe, zajedno sa cijelim svojim bićem, znam da u potpunosti pripadam ovome mjestu. *Postajem dio njega*. Ako to moje mjesto baš mora biti lokva razasute bjeline - neka bude. Priroda je ionako dublja od prizora jedinstvenosti kakvom se prekrila i ova šuma. Zvukovi oštrog vjetra hrane dah radoznalim životinjicama i čiste šešire i kapute stabala i njihove veličanstvene guste iglice. Pogled mi je usmjeren na stablo ispod kojeg se osjećam maleno i skućeno, više tjeskobno nego ugodno. Grane se vihore zbog blagog poljupca vjetra, mitom ove zemlje i najširog temom i motivom koje je zaglavljeno u prašnjavim knjigama nekadašnjih pjesnika i pisaca. Ležeći tako poželim osjetiti sve njihove tajne, sve njihove riječi i opise. *Tajne su blaga svake duše*, čujem kako šapućem riječi gledajući čistinu plave boje naslikane cijelim obzorjem. Peckanje u rukama postalo je puno podnošljivije od bilo koje vrste boli koja navire kroz otvore na mojoj blijedoj koži. Nisam sigurna koliko dugo ležim zagnuta samo bijelim ogrtačem snijega ali znam da je, po bljeskanju zraka, sunce već odavno izašlo iz svoga skrovišta. Poanta je u tome, pomislim, kako je ono sada slobodno hvatati zrake svijeta i dalekih zemalja, slobodno okušavati okuse svih boja prirodnih ravnica i gora te negdje skriveno, tamno i neobjašnjivo mjesto obasjati svojom pažnjom i brigom, istraživačkom naravi kakva se rasipa po oblacima jasnog plavetnila. *A ti bi trebala poći natrag u svoje skrovište*. Da, već sam odavno trebala biti u svojoj obiteljskoj kući na selu. Majka i sestra još sigurno spavaju, ali otac svakog utorka mora rano ustajati zbog nabave proizvoda s daleke zemlje, ili pod službenim nazivom Delfinije. Sve što znam o njoj jest da se svakog mjeseca njihovi proizvodi, koji uključuju raznorazno bilje i posuđe, ukrasne potrepštine za majčinske kuhinje te uglavnom odjeću koja je izvezena njihovom zelenom bojom, bojom mladosti i ploda, dovoze u našu luku, iz koje se dalje širi preostalim pokrajinama. Sve što imaju i sve što jesu povezano je s proljećem i predivnim obroncima kakve mogu samo zamišljati. Dok se oni tako tuširaju toplinom cvijeća, naš je Delmont hladan i krut kao i planina po kojoj je dobio ime. Njegovo hladno i suho srce ledi naše domove i ljude koji čeznu za mnogočime življim i šarenijim. Nisu zadovoljni zemljom i gradovima u kojima žive. *Nisu zadovoljni hladnoćom i dubinom zime*. Zima mi nikada nije predstavljala problem jer zbog nje mogu gledati u prazno ništavilo bijelih planina i gora, gledati i ovaj dio maloga mjesta koje nazivam svojim i krojiti nešto mnogo, mnogo više. *„Hladnoća je primamljiva zar ne?“* Je, naravno da je. A sada shvaćam da je i ovaj san nečijeg glasa primamljiv i utješan mojem biću. Shvaćam da sam ponovno u njenim rukama. *„Dopusti ledu*

da te zaglavi u staklu mira i tišine. Pronađi svoju tišinu. Svoju bijelu nit. “ Ne smijem je tražiti, nisam sigurna ni želim li je pronaći. „*Moraš je pronaći, tragati za njom, to ti je oduvijek u krvi. Njezina će ti dubina biti zaklon od bijesnoga zbora. Pronađi je. Vrijeme ti polako iščezava.*“ Ne želim buljiti u nebo, niti grane niti ovaj grč koji me stalno steže. Postajem zatočenik toga drevnog glasa koji je sve samo ne ovozemaljski. „*Otvori oči Aria. Otvori oči.*“ Ne mogu. Ne smijem. Mislim da ne želim. Ali ju osjećam i to me stalno muči, ta tiha i neutaživa glad koja hara mojim plućima, mojim srcem i cijelim bićem. Bilo bi jednostavno dopustiti joj da me zagrije, pojede, pa neka sama traži svoju bijelu nit, jer ja ju ne smijem tražiti. „*Otvori oči. Aria, otvori oči!*“ Ne. Čvrsto stisnem kapke do boli koja obuzme cijelo moje lice. Osjetim zrno olakšanja kada dosegnem do tog harmonijskog glasa. Jasan je i čist, glasniji u ovome dijelu nutrine. Polako ga zabadam i gušim, svojom voljom i željom da se više nikada ne pojavi. Nema mjesta nečemu većem i dubljem. *Ne postoji* nešto veće i dublje. Sama sebi govorim da šutim i izdržim. Da izdržim. Izdrži. „*Aria otvori oči. Otvori oči molim te!*“ Budna si. Budna. Dopustila sam mu da me vodi, glasu koji pripada svijetu, koji pripada javi i stvarnosti, kojeg jako dobro poznajem i čujem ali pod ovakvim pritiskom sna često zaboravim i svoje vlastito ime. Škiljeći dopustim krajoliku i hladnoći da se napokon uvuče u moje tijelo i srce, duboko i duboko dišući. Osjetim dobro poznat osjećaj stvarnosti i buke koja vrvi cijelim svijetom i njegovim srcem. Osjećam ponovno svoje tijelo, svoje udove i ruke, svoje osjećaje i misli. Osjećajući sve spoznam da dio mene ipak nedostaje. Ali na nebu nije bilo dubine niti točke za kojom moja znatiželja izgara stalno, već pjegavo lice osobe koja me i ovaj put spasila. Koja me probudila. „Ne znam jesam li ja lud ili ti ali s obzirom na to da smo na istome mjestu kao i inače mogu zaključiti da nismo svoji“, rekao je Robin isprekidanim i šaljivim glasom a onaj grč i nit razvezali su moje misli koje napokon shvaćaju da je moje tijelo ležalo u hrpi snijega duže nego što je trebalo. „ Dva sata Aria, dva sata sam čekao da vidim koliko možeš izdržati“, reče ozbiljnim tonom, „ Zar nisi mogla izabrati neko drugo mjesto, a ne neku hrpu leda po kojoj su vjerojatno vjeverice ostavile svoj izmet.“ Iako je vjerojatno u pravo nisam se mogla nasmijati na njegove glupe fore. A niti razmisliti o postupku kojeg sam napravila. „ Doživao sam tvoje ime duže nego inače, znaš.“ Nabori na njegovim obrazima nestanu tolikom brzinom koja ga oblije zabrinutošću i brigom kao dijelom njegove osobnosti još otkako je bio dijete. „ Ali i ona je, zar ne?“ Izbjegavajući njegov pogled polako se uspravim u cijeloj punini te mu tako okrenuta leđima i smrznuta kao i inače odgovorim: „Ništa novo i posebno. Kao i uvijek. A to što je trajalo duže ne mora biti zbog toga.“ Bol u glavi polako popušta kao i svaki put kada se dogodi ista situacija. Šetanjem i disanjem rješavam se svega što ne pripada meni. Podsjetim se da sam budna. Da dišem. Odavno sam rekla da *ona* ne pripada meni. „ U redu. U redu. Onda hoćemo

krenuti natrag ili da malo odmorimo dok sve to prođe. Mislim ne moraš se brinuti oko...“ Zvono je crkve počelo udarati jasnim i izričitim naredbama koje su prostrujali kroz mene poput munje upozorenja. „ Već je podne! Krasno.“ Izustim nimalo veselim tonom te sam se laganim koracima, preskačući grane i kamenje koje se našlo na putu, uputila stazom koja vodi u naše selo – Bijelo jezero. Obično ime, ako se mene pita, ali s obzirom na brojna labuđa krila koja se natapaju u našem seoskom jezercu koje čuva našu planinu, to je bilo jedino ime čija je svrha odgovarala našem malome ali raskošnom mjestu rođenja. Ovo mjesto se i ne bi trebalo nazivati selom. To je naselje imanje najbogatijih i najraskošnijih obitelji koji su svoje utvrde izgradili u jednom od najljepših mjesta u Delmontu. Uz sve to, naselje je jako pogodno i praktično jer je blizu Glavnome gradu- središtu naše pokrajine i veličanstvenoj planini koja okružuje cijeli krajolik zajedno sa šumom koja vodi do nje. Iako se u selu nazire raskoš i dalje prevladavaju obični stanovnici, koji su po mojem mišljenju, jedina ljepota cijelog Bijelog jezera. Jedina naznaka da je to seoski dom. Nakon dobrih par minuta Robin se smjestio rame uz rame sa mnom govoreći o tome kakvo je stanje danas u našoj pokrajini, koliko je ljudi pobjeglo i izgubilo život bježeći pred naletom sjene od koje naše zemlje strahuju više od same smrti. Bolesti koja zahvaća sve što dodirne i osjeti. Sve što odiše životom. Muka mi je od njegovih brojki i izračuna. To radi samo da me održi budnom. No, meni je draže kada citira svoje pjesme, kada postane osoba koju sam upoznala još kao dijete i prijatelj koji je jedini među truležima i staležima gradske djece prihvatio moju ruku i postao mojim osloncem. Često upadajući u nevolje zbog čitanja svega što je bilo sve samo ne dopušteno nama desetogodišnjacima, zabavljalo bi djecu koja nikad nisu niti će biti dio urbane sredine. A kako je vrijeme krenulo niti sada, sa svojih šesnaest godina, u selu nema puno dobrovoljaca za druženje. *A tko bi i želio, pomislim, biti prijatelj s jednim uličnim ološem i hladnom princezom koji su svoje djetinjstvo proveli istražujući drevne knjižnice i zapise o Suši, magijama i legendama Sanjara koji su zaštitili prirodu- živući dragulj našeg planeta koja je u sve tri pokrajine našeg kontinenta – Delfiniju i njezino proljeće na zapadu, Sonivu i valove žestoke vrućine ljeta te Fenellu i otpalo jesensko lišće harala još od kad je planet stvoren.* Odvojeni po godišnjim dobima ali spojeni prirodom svi su se uspjeli spasiti, te nakon posljednjeg vala od prije tisuću godina- vala koji je poharao nama najbližu Fenellu i sve što je ostalo od nje, došli su novi naznaci prisutnosti Suše koja je prije sedamnaest godina uništila i isisala život luci u Edmuntu – najdaljom točkom na zapadu Delmonta te se širi sve više i više naseljima i gorjima, nama prema istoku. Nitko ne zna zašto niti koji je uzrok te pojave – bolesti kao što se navodi u knjigama, ali pojavljuje se navodno samo jedanput, prema riječima i mitovima Sanjara, kako bi razorila cijeli naš kontinent, naše četiri pokrajine. Takve informacije su samo općenitost među mnogim spisima kojima smo

Robin i ja prolazili- spisima koje još uvijek proučavamo. Izlazeći iz šume skrenuli smo na puteljak s kojeg se vide ulice sela i razasute snježne krovove te užurbane glave koje, unatoč blagome padanju snijega i niskim temperaturama, prevoze potrepštine koje opskrbljuju naše domove. Nažalost s ovoga vidika nema urešenih i bogatih ženskih haljina ili muških kaputa, već istrošene ruke mornara i siromaha koji robu prenose svojim gospodarima ili pak nešto malo za svoje samostalne domove. Zlo mi je gledati takvu razboritost, a vjerujem da je i Robinu koji je i sam znao prevoziti svakojake haljine, voće i cvijeće najbogatijim domovima. Zapravo na taj bi se način iskrao u moju sobu gdje bismo proučavali i računali te bilježili promjene koje smo opazili na pismima koje je otac dobivao od Glavnoga grada. Ujedno je to bio jedini način da ga nagovorim da ne spava u podrumu svojeg malenog doma. Doma koji je sličan mojem- hladan i leden, gotovo nedodirljiv zbog odnosa u njemu. *Najbolje je glumiti, ali to postaje dio tebe i uvuče ti se pod kožu. Ponekad mi ta gluma daje nadu da uistinu mogu biti njegov sin.* Njegove me riječi progone svakoga dana, jer iako je on sin siromaha, a ja kćer bogataša, naši su odnosi s drugima uvijek bili nekontrolirano slični. Poželim nestati i ponovno biti negdje drugdje, na mjestu kamo on i ja pripadamo i shvatim da se s ovakvom facom neću moći uvući u kuću, stoga predložim Robinu koji je i dalje nabrajao načine na koje sam mogla poginuti: „Hoćeš da provjerimo što Rudolf radi?“ Lice mu je na trenutak bio jedan veliki upitnik, a zatim se ozarilo i poprimilo razigranu boju neba kakvu nose njegove krupne oči. „Da, ali zar nisi prije par minuta skoro ostala smrznuta u šumi ili se meni to samo pričinjava?“ Njegovo smijuljenje postaje nepodnošljivo pa se pitam da ga jednostavno pustim da se krevelji ili pobegnem glavom bez obzira pa neka zbija šale s nekim drugim. „Vidi, možemo se ovdje valjati od smijeha i slušati tvoje šale cijeli dan, ali ako si zaboravio *gospodine* mi imamo puno posla.“ Dobro promisli nakon mojeg odgovora pa izusti : „Misliš vezano uz naše jadne živote ili nevrijeme koje nas sprema pojesti za nekih par mjeseci?“ „Oboje“, odgovorim. „Ali prvo idemo nahraniti naše mozgove ogromnim količinama nepotrebnih informacija.“ Sunce je obasjalo njegove domišljate misli i dok se povlačimo zagrnuti bjelinom među masom ostalih pahuljica Robin se osmjehne „I želudaca isto.“ Krenuli smo prema užurbanom trgu i svježoj ribi u Oliverovom restoranu, a zatim s iglama na koži i očima koje prate, prema kraju sela i prašnjavao knjiznici.

Vatra je proizvodila zvukove lomljenja i pucketanja kakva odzvanjaju vani sve više i više. Bolest se približava i svojim je rukama zgrabila više od polovice naših zimskih granica. Ljudi su zgranuti i preplašeni. Povučeni u svojim domovima. Hladne temperature na koje smo naučeni još kao djeca, koje teku venama našeg tijela i grade nas u ljude sposobne za svakojake plemenite i snažne poslove, sada su postale glavni krivac za većinu crne smrti. Suša se pojavila

u Delfiniji, jedinoj pokrajini koja se oporavila od njenih napada. Baš kada je opustošila Fenellu i njezine ljude natjerala na bijeg, svi su se ponadali da je bolest jednostavno nestala. Gluposti, pomislim, jer je bila kod svih samo ne kod nas. Valjda je nada koju su imali u srcima natjerala ljude da povjeruju da je nestala, pošto je nije bilo na jako dugo vremena, a to je dosta neobično od nje. No, očito se obećanje ispunjava i sad svoju posljednju misiju uništenja obavlja ovdje u našim smrznutim obroncima. Koliko se samo usnulih nada izgubilo u tmini straha koje je zavladao posljednjih sedamnaest godina. Jedna od malobrojnih osoba koja se ne boji napada Suše je upravo stari gospodin Rudolf. Taj uvijek namrgođen djed već je odavno trebao biti na drugome svijetu, no očito su njegove molitve uslišane pa sada zvekeće i brblja prljavim zubima, koje napominjem, nema nešto bogzna koliko. Dok je Robin pretraživao police u koje još nismo zaboli nos ja sam bila prisiljena razgovarati sa starcem i komentirati i potvrđivati njegove sebične uvide u svijet, budućnosti koja se stala urušavati i diviti se njegovoj raskoši u tom malom prostoru. Još otkad smo bili manji pretražili smo gotovu svaku knjižnicu koja postoji na našoj strani zemlje, usput svaku knjigu u najstarijoj knjižnici Delmonta, u njegovu Glavnom gradu. Ali ništa nije bilo slađe i drevnije od ove naše upravo zbog Rudolfa koji nikad nije nabavljao popularne i zabavne knjige, već one stare, arhivirane i drevne. Odakle ih je nabavljao uistinu ne želim znati. Stao se osmjehivati pri svakoj izgovorenoj riječi dok mu je debeli trbuh sve više poskakivao ispod mekanog i raskošnog pulovera i njegovog ponosnog zlatnog prsluka kojeg je citiram: „Najbolji krojač Delmonta dao šivati još i prije nego je tvoja glavurda vidjela svijeta.“ Čekajući i očima bombardirajući Robina da zgrabi svaku moguću knjigu i jednostavno nestanemo začula sam ponovno gorak kašalj iz krupnoga vrata gospodina Rudolfa. Raspravljao je o tome kako će dobiti savršene knjige ovoga mjeseca i stao čitati preko svojih naočala neki omanji crni dnevnik. Nisam mogla ne primijetiti njegove čudne i nervozne poglede kojim nas je stalno oblijevao. Robin mi se prikrao s leđa i laktom me ošinuo po rebrima. „Ne udaraj me stalno. Zar ti nisam rekla da ovdje komuniciramo samo očima.“ Šaptom sam ga napomenula jer ne shvaća kako Rudolf već cilja činjenicu da se želimo što prije pokupiti i nestati. „Ovaj, mi sada moramo požuriti zbog škole i svega toga i ovaj, nastojat ćemo da što prije vratimo sve knjige. A što se tiče one koju sam zaboravio vratiti, trebam Vam napomenuti kako...“ Robinov način izvlačenja, koji i ovaj put nije uspio, prekinulo je gromoglasno šmrcaje našeg knjižničara koji je, zadubljen u svojem veličanstvenom naslonjaču boje slonovače pored kamina, očima škicaao svaku kretnju i stanku te nas naposljetku natjerao da sjednemo njemu preko puta i slušamo što nam sad ima priopćiti. Tišina koja je uslijedila uzdrnala je svaku knjigu na polici. Starčeve su oči boje kestenja sada poprimile nešto strožu nijansu. „Zašto stalno žurite?“ Njegov glas, sazdan od nježnijeg tona odmah mi se uvukao pod kožu. Tona koji je zvučao zabrinuto.

Znatiželjno. Tona kojim je zaustavio vrijeme na sekundu. Nikada nas u ovih osam godina nije upitao ništa slično, već nas izvrijeđao ili tjerao da slušamo monologe i priče o putovanjima na kojima se junačio. Kada su njegove smeđe oči pronašle moje jantarne, u meni se stvorio dobro poznat grč. Nakon grča i nit koja me zavezala za starčevo lice tako da nisam mogla niti trepnuti da mi slučajno ne iščezne. Znala sam da sad nikad neću rastvoriti tu bol u grudima dok ne otkrijem što se skriva iz glasa starca kojeg su optuživali kao kradljivca, razbojnika i gada koji se, nakon što je izgubio nogu u bitki kod Staklenog dvorca – zadnjim i neuspjelim pokušajem istrebljivanja Suše prije sedamnaest godina, zaposlio u staroj knjižnici na kraju planeta. Kada je shvatio da ima našu pozornost započeo je riječima: „Tražite Lijek vjetra, zar ne. E pa djeco moja, vrijeme je da popijemo jedan takav.“ S prljavim se osmijehom zlatnog sjaja stao gadno smješkat. Robin i ja poželjeli smo ponovno biti u snijegu.

Drveni sat na kaminu oštro je brojao svaki moj udah i izdah do te mjere da sam poželjela ne disati. Prvih smo par minuta buljili u njega i jednostavno pokušavali saznati što mu sve to znači. Izvlačili smo se činjenicama da nikada nismo čuli za takvo nešto, što je u jednu ruku bila i laž i istina. Robin mu je čak nabrajao sve popularne knjige koje je čitao, čisto da mu dokaže da nismo dirali ništa zabranjeno ili još gore – tajno. Njegovo je lice bilo izraz bijelog papira neurednog rukopisa kojeg nisi mogao iščitati. Shvativši da gubimo vrijeme otvoreno sam priupitala: „Koliko nas dugo pratite?“ Njegove su se malene oči još jače stisnule kad je rekao: „Nisi mi odgovorila na pitanje djevojko. Prvo vi, zatim ja.“ Osmjehne se ponovno, ali ovaj je put to bio ružan i iskrivljen osmijeh kojeg sam mu poželjela spržiti s lica. „Znamo što je Lijek vjetra, učili smo u školi o načinima na koje se možemo zaštititi od bolesti. Lijek je vjetra tek puki naziv za obrane od puno jače oluje koja jede sve što stigne.“ Očito je bio zadovoljan jer je dodao: „Vidim da je netko bio vrijedan u školi. Ali vidite ja znam što pokušavate naći i siguran sam da ste čitali puno više od školskih udžbenika.“ Na trenutak razmisli a zatim reče: „Sigurno ste svjesni u kakvoj se situaciji nalazimo. Nema šanse da se izvučemo od te neuništive Suše, kao što se ni ostali nisu mogli izvuci.“ Robin se promeškolji na dvosjedu što protumačim svojim shvaćanjem da smo ipak imali krivo mišljenje o starcu. On se itekako boji te oluje. „Zapravo gospodine, mislim da ste u krivu“, dodao je Robin pažljivim glasom, „Čuo sam da su ovi iz Delfinije poslali brodove po preostale stanovnike, samo je pitanje vremena kada će nam doći pomoći.“ Rudolf se stade nekontrolirano smijati. Čovjek bi pomislio da se uistinu guši. „Oh, naivne moje glave. Zar vi stvarno mislite da ljudi iz drugih krajeva brinu za nas? Da, da čujem kako svakoga mjeseca dobivamo bogatu pošiljku sa svime i svačime. Ali zar stvarno smatrate da to nije samo jedan od načina da nam se, ne znam, iskupe jer nam neće pritrčati u pomoć? Ili

se pak rješavaju nepotrebnih stvari, hm? Oho ili još bolje, kažu kako su svakoga mjeseca pošiljke sve bogatije. Koja bi budala slala svoja bogatstva gotovo upropaštenoj zemlji koja će svakog trenutka nestati, doli da nas se jednostavno riješi?“ Oči su mu poprimile ludost kakvu smo često viđali, a shvatim kako i moje i Robinove poprimaju istu nijansu. „Zbog toga brodovi ne dolaze, zar ne“, čujem nagovještaj groznih misli i šaputanja u svojoj nutrini koja se polako otvaraju pred ovim starcem, „Ne žele nas spasiti.“ Robin je zabezeknuto gledao čas mene, čas Rudolfa dok i sam nije shvatio o čemu je riječ. „Ali jedna mi stvar nije jasna“, reče, „Ako smo im mi pomogli, mislim ne mi nego naši predci kada su njihove granice počele gorjeti, zašto nam ne uzvrate pomoć?“ Stari se Rudolf iznenada digne iz svoga naslonjača i krene prema dnu knjižnice između polica drevnih štiva kod koje smo pronalazili naše izvore. Nesigurnim se koracima uputimo za njim i kada smo došli do kraja, starac se naglo okrene i reče: „Zbog legenda dječake. Zbog legenda koje se pravimo da ne postoje a uvelike brinemo o njima. One su sve od čega su naše zemlje sazdane.“ Nakon kratke stanke nastavi: „Mi ne smijemo napustiti ovu zemlju. Jednako kao što mi nismo njih, tako oni neće nas izvlačiti iz domova u kojima jesmo. Ako se to učini, eh onda smo u još većim frkama.“ Smijući se stade pregledavati police i nakon što je pronašao nekakav kamen baci ga na tlo i odmakne stari prag ispod kojeg izvire stari škripavi drveni pod. Ponovno uzme kamen i snažno njime udari, nakon čega se jedna letva razlomi i za njom ostale četiri, ostavivši nas tako da gledamo u rupu crnine dok se stari Rudolf smiješi iza naših zabezegnutih lica. „Pa, tko će prvi u zečju rupu?“ Gurnuli smo Robina prvog. Smrad je bio nekontrolirano raširen, ali ta me stvar nije ostavila bez daha. *Knjige* na svakome kutku su me ostavile bez daha. Kada smo se spustili u crnu rupu saznali smo da Rudolf u njoj ima malenu skučenu prostoriju koja sa svake strane zida drži goleme knjige. Ubrzo nam je ispričao da je ovo njegov najdragocjeniji kutak u knjižnici te da za ovo znamo samo mi i on. Ove je spise naslijedio još od svojih najstarijih predaka. Stare su gotovo jednako kao i naš planet Zemlja, koja je prije više od 100 tisuća godina doživjela nagle klimatske promjene i ratove koji su uništili njena otočja i more te su tako nastali novi, manji kontinenti sa nepravilnim i pomalo čudnim obilježjima, npr. poput našeg sa godišnjim dobima, ili susjednog sa raznim kulturama, vjerovanjima, rukopisima i različitosti ljudi koji sada svi žive u istim zemljama. Nama to dakako nije nimalo čudno, ali kako mi je Robin ispričao, prije ništa nije bilo tako. Iz razmišljanja me prene Rudolf koji se uputio prema najnižoj polici knjiga na kojoj je ležalo nekih sedam izdanja- razni dnevници, spisi, časopisi i debelo izvezene enciklopedije te razni ostali arhivi. Rudolf ih sve uzme te daje i nama po par pa se uputimo na početak prostorije gdje fenjer baca svoje narančaste zrake na sve uglove. „Ovako, nikome ni riječi o ovome. Mogao bih gadno

nadrapati, a sve ovo što vas sad čeka je dobronamjerno, u redu?“ U tišini kimnemo. Rudolf, zadihan od svog napora započne: „Već i sami znate da je sve ovo tajno i zabranjeno. Ništa od ovoga nije moje, niti vaše, pa niti vladino, razumijete? Ovim ćete spisima otkriti sve. Ovi će vas rukopisi voditi do *onoga*. Ove će vam knjige otvoriti oči. To je sve što morate znati od mene.“ Počne nas gurati prema ljestvama ali nismo se samo tako dali nasamariti. „Čekaj malo, zašto nas onda odgurujete? Prije par sekunda pričali ste nam cijelu svoju biografiju da bi nas samo tako izbacili van?“ Čekali smo odgovor puno duže, a po starčevu izrazu lica spazila sam negodovanje i napetost. Grč me ponovno obuzeo, a oči su mi stale gledati starca puno dublje nego inače. *Strah*. Upitam ga: „Tko vas je nagovorio da nam uručite sve ovo?“ Oči su mi bljesnule gadnom žestinom i počeo se povlačiti nazad prema policama mrmljajući *idite, samo idite*. Tijelo mi je počelo gubiti ravnotežu, a osjeti oko mene u potpunosti su nestali. Sve što sam vidjela bio je Rudolf. A zatim u svoj taj bjelini, prisutnost još jedne osobe. Bilo je to jutros. Oko 9 ujutro. *Strah*. *Bol*. *Negodovanje*. *Psovke*. Rudolfov prestrašen izraz. Njegovo mucanje *molim vas*. Riječ *ona* ponovno, ponovno i ponovno. Zažmirim naglo kako bih izbacila to iz sebe i ponovno se nađem u dnu knjižnice sa Robinom koji je otimao preostale knjige iz Rudolfovog stiska. *Duboko diši Aria*, podsjetila sam samu sebe. Sljedeće što sam rekla iznenadilo je i mene: „Sve ovo ima neke veze s onim glasom, zar ne gospon Rudolf?“ Starac je na trenutak problijedio a zatim je pretihim tonom rekao: „Djevojko ne želim niti zamišljati o kakvim glasovima ti pričaš. Ali ako mislimo na isto“, rekao je sve se više šuljajući prema meni dok mu se čelo rosilo znojem, „onda da. Ima veze. *Ona* želi da imate te arhive.“ Robin je samo izustio nešto poput *ledna mu vjetra*, a moja je znatiželja navirala na površinu. „Tko je ona i zašto nas dvoje“, priupitala sam šaptom. Rudolfovo se staro lice omekšalo na sekundu, kao da zna da će se nešto gadno dogoditi. Pogleda nas oboje pa tiho reče: „Vjeruj mi dijete, ništa ne znam. Ja sam bio tu kada je...kada je ona počela nešto šaptati.“ Zagledao se u fenjer i u njegovim smo očima zapazili jezu koja je prešla i niz moja leđa. Nastavio je: „Vidio sam nekakvu bjelinu, nešto malo, blijedo nisam siguran. Mislim...mislim kako sam bio u nesvijesti u to vrijeme, kada mi je objašnjavala što trebam nekome dati, a kada sam se probudio ponadao sam se da je sve to bio samo san.“ Brzinom koju nisam očekivala da ima uspeo se ponovno ljestvama i dobacio nam da ga pratimo. Došavši ponovno gore pokazao nam je na obližnji prozor pored police iz koje je izvadio onaj kamen. „Kada sam pogledao prema njemu ovo me dočekalo.“ Na malenom okruglom prozoru snijegom su bila naslikana dva portreta koja smo iste sekunde prepoznali. Robinove pjege i moju bijelu kosu. Robin je rekao: „Recite mi da se šalite.“ „Ne dječaće. Nažalost ne.“ Prišla sam slici i gledala mrlje koje su savršeno odgovarale našim crtama lica, kao da sam gledala svoj odraz u staklu. Prošla sam prstima po njima usput upitavši

Rudolfa: „Zašto bi netko ostavio naše portrete baš ovdje, mislim u knjižnici. Mogli su nam ih ostaviti i u snijegu ili na prozorima naših kuća.“ Robin je shvatio na što ciljao dok je pomno promatrao starca koji je prije pola sata bio veseli knjižničar, a sad pred nama samo olupina straha i brige koja nije znala kako zatvoriti sve rupe na svome oštećenom brodu. „Recite nam, što se krije u ovim arhivima.“ Dižući teške knjige koje je još nosio, Robin je pokazao na što misli. Starac se zagledao čas u jedno, čas u drugo, a zatim s teškim uzdahom rekao: „Bila si u krivu djevojko.“ Zbunjeno sam ga upitala: „U vezi čega?“ Ponovno nas je prodorno pogledao te stao govoriti: „Lijek vjetra nisu samo neke puke obrane od Suše. Lijek vjetra jest Sanjar, a ove knjige dječake što držiš, njihove su najveće tajne.“

Snijeg je blistao malenim biserjem koje nas je pratilo putem do moje kuće. Nakon što smo se jedva ušuljali u moju sobu, morala sam pola sata tješiti Robina i njegovu nespretnost koja je ovaj put razbila maminu omiljenu vazu cvijeća. Dok ju je on sastavljao i tužio mi se ja sam razmišljala o svemu što nas je danas snašlo. Nakon što nam je zatvorio vrata pred nosom, Rudolf je rekao da je ovo vjerojatno zadnji put da se vidimo te, dok smo tako stajali vani zagrnuti ledenom hladnoćom, čuli spremanje kovčega i tihe vapaje. Knjige su ležale na mom krevetu, stare i smeđe, poneke sa zlatnim uvezom. Sve one okušavale su moje strpljenje. Sve one željele su biti dodirnuti. *Pročitane.* „Hej imaš li možda još malo ovog ljepila, treba mi samo za ovaj posljednji dio?“ Robin je sjedio na podu pored mene i kidao mi živce time što je stalno mijenjao temu. Odbrusila sam mu: „Oh, pa naravno! Pardon, zaboravila sam ti donijeti još ljepila jer ipak je ta veličanstveno važna vaza današnja najveća katastrofa!“ Pogledao me na sekundu, bacio vazu pa se ispružio na moj krevet, položivši ruke preko lica kako me ne bi gledao. Nakon par sekundi ponovno se uspravio i prozborio: „Gle, ovo što se danas dogodilo je bilo jako čudno. O svim ovim spisima sanjali smo još kao mali. Mislim prije smo morali imati plan A i plan B pa čak i C kako bismo mogli sve uzeti bez da itko vidi i posumnja. Sad takve knjige imamo na pladnju. Ali moj je problem taj što mi imamo neke veze sa svime ovima, a sjećam se da to totalno nije bilo među našim planovima.“ Sjela sam preko puta njega i stala raspoređivati knjige po veličini, zatim boji, zatim starosti pa debljini. Bilo me je strah spomenuti još i onaj glas ali znam da ova večer mora završiti istinom i povjerenjem. „A onaj glas. Portreti?“ Kimnuo je glavom i rekao: „Da, još i to. Ne vjerujem da nas je starac prevario. Mislim koji čovjek uopće može slikati snijegom?“ *Ne može,* pomislim i shvatim da smo Robin i ja u većem škripcu nego što smo ikada bili. Sa radoznalošću ga upitam: „Ti su Sanjari dakle upleteni u sve ovo. Ovo su njihove knjige. Zašto ih mi onda imamo?“ Robin mi očito ne želi odgovoriti na to pitanje stoga se izvalim na krevet s njim gledajući u bijeli strop kojeg osvjetljava samo mjesečina s velikog

prozora. Sumnja u meni stala je previsoko rasti. Knjige pored nas sada su imale težinu koju me vukla u nekakav čudan ponor. U bezdan. Osjetila sam da nisam u svojoj sobi, već ponovno okružena snijegom oko sebe. Zanimao me glas. Taj ženski glas koji me proganjao još otkad sam bila mala. Ovo je možda prvi puta da se ja javljam njoj. Pokreti u tome svijetu su poput valova u mirnome moru. Kao plutanje. Kao zvijezde. Slušajući brujanje tišine osjetila sam prisutnost svijetla kojeg nisam mogla vidjeti. „*Pozdrav Aria. Jesi li mi napokon odlučila vjerovati? Jesi li pronašla ono za čime traga tvoja znatiželja?*“ Njezin drevan, skladan glas javio se odnekle i odmah počeo postavljati pitanja na koja se bojim odgovoriti. Shvatim da me hvata jeza i strah stoga se pokušam povući. Pokušavam se vratiti. „*Oh zar ti se žuri? Šteta baš sam ti mislila napomenuti da sam javila vašem knjižničaru da vam pruži knjige kako biste ti i Robin mogli shvatiti one rupe u vašemu znanju. Ali dobro, ako me već ne trebaš ja ću...*“ Njezin je glas počeo iščezavati u toj bjelini te i prije no što sam stigla promisliti čula sam svoj drhtavi i čudni ton: „*Nemoj ići. Tko si ti? I zašto smo Robin i ja dobili Sanjareve knjige? Zašto sada? Zapravo zašto uopće?*“ Pomislila sam da je jednostavno otišla ali osjetila sam zraku svijetla i njene riječi koje govore: „*Rukopisi su tinte ispisane osjećajima drevnih ljudi. Vaša tinta još se nije prolila. Ali zato od ostalih čuvenih Sanjara jest, a vi je još niste ni upili.*“ Nakon par sekundi prozborila je: „*Sretno Aria*“, a zatim u potpunosti nestala. Pokušala sam se probuditi i izvući se s toga mjesta ali nikako nisam mogla. Ta težina počela me gušiti. Ne shativši što radim čvrsto sam se držala za prvu stvar koju sam pronašla. Polako dišući dopustila sam si da osjetim prste, ruku, srce, misli i zatim cijeli život pred sobom. Robin je kao i inače prestravljeno stajao iznad mene i pljusкао me vodom koju je pronašao na ormariću. „*Dobro sam Robine. Zaista.*“ Ali nisam bila. I on je vidio da nisam. Nakon što sam mu rekla što mi se zbilom, odlučili smo proučavati knjige i otkriti njihovu važnost. Dogovorivši naš slijedeći susret i spise koje do tada trebamo proučiti Robin se odšuljao do prozora i pritom rekao: „*Onda, sutra oko 5.*“ Skočivši na prvu izbočenu ciglu dok mu je samo glava virila dodao je: „*O i Aria, mislim da sada možeš opustiti taj stisak na toj knjižurini.*“ Dok sam ja uspjela shvatiti kako sam cijelo vrijeme stiskala neku debelu knjigu u ruci, on je već nestao, a ispred mene se nazirala duga noć ispunjena vikom i lomljenjem glasova koje je zamrlo pojavom zlaćane žute zore.

Nikada se nisam uklopila u zajedničku sliku na zidu blagovaonice moje obitelji. Moj je san oduvijek bio putovati i jedriti prema dalekim zemljama, što dalje i što veće prema budućnosti kakvu svaki čovjek zaslužuje. Današnji se ljudi naslađuju površinom znanja, površinom domova, površinom života i sve shvaćaju poput rutine koju moraju ispuniti. To je moj problem i prva svađa nakon koje više nisam izustila ni riječ o onome što smatram važnim. Dok smo

objedovali pratila sam pokrete koje su oni imali. Pratila držanje kakvo je moja majka podučila moju mlađu sestru. *Ne i mene*. Pratila razgovore i plošnost u riječima. Izgovarala isto to. Oduvijek sam se pribojavala da glas u mojoj glavi dolazi zbog nepravilnog života koji vodim. Često su govorili *Aria, imaš sve, prestani se samosažalijevati*. Ali nisam. Nisam imala toplinu. Niti očevo prijateljstvo. Niti majčine zagrljaje. Niti poljupce sestre. Imala sam ulogu kćeri na stolu pozornice za kojom je svatko izgovarao svoje dijaloge i monologe. Ponekad i didaskalije. Nikad se nisam prilagodila na takav način življenja. Vjerujem da zaslužujemo imati ljubav u kojoj možemo biti onakvi kakvi jesmo. Promrmljavši im pozdrav krenula sam prema izlazu kad me odjednom majčin glas zaustavi: „Vrati se kući do deset.“ Kvaka na vratima prkosno je brojala sekunde i smijala mi se u facu. *Ona ne brine za tebe*. „Hoću“ kažem hvatajući vrata da ih otvorim kada začujem i očev ton: „Nemojte se stalno šunjati okolo. Dolazi nam oluja. Još mi samo fali da moram trčkarati i za tobom.“ *Robin te čeka*, napomenem svojoj nutrini koja izgara od želje da im kaže sve što znam. Sve što me muči. Sve čega se najviše plašim. „Mhmm“ prozborim i izađem. Dok sam još neko vrijeme čekala ispred vrata da me netko zaustavi, zagri ili pozove, pronašla sam nekakav skladan mir. *Oni me nikada neće zaustaviti, a zahvaljujući tome mogu u bilo kojem trenutku nestati*. Tako sam učinila i ovaj put.

Noć je polako padala i obasjavala nasipe snijega dok sam se penjala do Robinovog i mog tajnog skrovišta. Nalazi se dosta duboko u šumi, bliže planini nego našem selu, ali to i jest ono što ga čini zanimljivim. Nakon dobrih pola sata hodanja naišla sam na naše srušeno deblo koje je dovoljno široko da u njega stane više od troje ljudi. Čučnuvši pored dijela kojim se ulazi unutra, sjetila sam se kako je ono bilo puno snijega ali smo ga nas dvoje iskopali i stavili na jedan kraj okrugla vrata pričvršćena čavlima i špagom, skupa sa lokotom kojim smo ga zaključali. Ušavši unutra zatekao me ugodan prizor- novi jastuci i deke bili su naslagani u njemu zajedno sa još jednim fenjerom za bolju rasvjetu. Puzanjem sam se uvukla pored Robina i tako smo započeli raspravljati i proučavati stare enciklopedije i spise koje smo ponijeli sa sobom. Sve ovo što smo čitali već smo odavno znali. Rasporedili smo tih sedam knjiga koje imamo na one koje smo pročitali i na one koje nismo. Zatim odvojili arhive i enciklopediji od običnih zapisa i dnevnika. Nakon dugo vremena završili smo i sa zadnjim arhivom, te su nam tako ostale zadnje četiri knjige. „Namjerno si ostavile ove sa jelenom i cvijećem zadnje“ javio se Robin koji je cijelu večer djelovao nekako napeto. Sumnjivo ga gledajući odgovorila sam: „Da, posebno jer im je vez drugačiji od ovih dosadnih arhiva. Sve to već smo odavno znali, poput postanka svijeta i prve pojave Sanjara. Ovo mi se čini nekako posebnijim.“ Opipavši prvu knjigu shvatila sam da su sve tri zavezane vrpcom boje zlata, osim ove koju je netko već očito „načeo“. „Jesi li ju ti

pročitao?“ upitala sam ga. Nijemo je kimnuo glavom. Nervozno sam namjestila svoj topli ogrtač na ramenima tiho ga promatrajući. Očito više nije mogao izdržati moj pogled pa je rekao: „Nemoj me tako gledati. Ti si mi dala sve te divne dnevnike, a kada sam shvatio da nam ove debele knjižurine neće pomoći bacio sam se na ove.“ Rukom je prošao po jednoj maloj knjizi smeđe boje s naslikanom zvijezdom iznad bora rekavši: „Ova me posebno fascinirala.“ Željela sam ga upitati zašto, no odjednom se naglo pridignuo i udario glavom o drvo, zatim ljutito izašao iz našeg skrovišta govoreći kako moramo sad izaći van. Zatečena njegovom promjenom pohnula sam za njim govoreći: „Zar ti ne vidiš kolika je oluja vani! Ne možemo se niti vratiti kući, a kamoli raditi snjegovića u pol noći!“ Nije obraćao pažnju na mene već se nastavio udaljavati. Vjetar je stao naglo puhati otirući sve oko nas skupa sa mojim toplim ogrtačem. Ne znajući što radimo krenula sam za njim. Snijeg je u ovom predjelu grozno padao i nisam vidjela kamo idem. Doživajući njegovo ime napokon sam ga ugledala kako se pokušava ugrijati ispod nekog bora. Ili sam barem tako mislila. U potpunosti zapanjena onime što je radio nisam znala kako reagirati. „Aria slušaj me sada. Ne moraš se ničega bojati, samo me poslušaj.“ Držeći nekakvu kutijicu u ruci tražio je nešto u smeđem dnevniku. „Jesi li lud ili što? Kako to misliš ne boj se. Zar ne shvaćaš da ćemo se smrznuti ovdje!“ Nije me slušao. Dok je oluja sve gušće i gušće padala i tjerala snijeg da nam grebe kožu i smrzava tijelo, Robin je samo rekao: „Aria kada ti dobacim ovo želim da zatočiš ovaj vjetar u njoj.“ Dohvativši kutijicu koju sam jasnije mogla vidjeti počela sam mu prijetiti da neće živ izaći iz ovoga. „Daj samo učini to. Sklopi oči i duboko diši, u redu? Samo diši i zažmiri, a zatim napravi ono...ono što uvijek radiš.“ Glas mu se izgubio jer se tresao od hladnoće. *Ovo radim samo zbog tebe*, pomislim i brzo zažmirim pokušavajući shvatiti ovu bizarnost. Udah i izdah. Zvuk haranja vjetra polako je nestajao jer sam se nalazila omeđena bjelinom. Plutajući u tome mjestu zamislila sam vjetar, Robina pa cijeli krajolik koji se izoštrio u prizor gdje sam maloprije stajala. Ali sada držeći kutijicu svoje sam misli usredotočila na vjetar i snijeg, poput slikara s nevidljivim kistom osjetila sam kako se oluja svaljuje u naglome naletu poput roja pčela, te nestaje u malenoj kutijici. Zadnje što sam zamislila je moja ruka na poklopcu, zatim bjelinu koja me ponovno gušila. Nakon nekog vremena shvatila sam da me Robin probudio te, ne rekavši ništa, pokazao oko nas. Zvijezdano nebo obasjalo je mirni krajolik koji je prije par minuta vrvio olujom. Mirnoću je probio Robinov tihi šapat započet i završen riječima: „Aria, ti si posljednji Sanjar.“

Sljedeći su dani prolazili sporo i tmurno, a moji su osjećaji navirali sa svih strana. Nakon onoga što sam saznala od Robina- testa kojim je išao provjeriti je li uistinu u pravu, odležala sam sljedeća tri dana u svome toplom krevetu. Rekao je da su mi oči sjajile sivkastom bojom, a kosa

bila uzdignuta uspravno iznad moje glave. *Čudno. Jezivo. Nestvarno.* Tako me opisao. Najgore od svega jest činjenica da smo i on i ja, duboko u sebi znali da moji snovi nisu ljudski i obični. *Znali na neki način da sam ja taj nesretni Sanjar.* Nakon ljenčarenja i razbijanja glave odlučila sam toga snježnog i tamnog jutra ponovno pozvati njezin glas u sebi. Pozvati da je ispitam što mi je činiti. Jedan dio mene želio je sve to zanemariti, čekati navale Suše koja je svakim danom sve bliža i umrijeti u hladnoći. Drugi dio mene, dio koji je pratio svaki Robinov pokret, nije mogao dopustiti da osoba poput njega nestane s ovoga svijeta. Bojala sam se, na neki čudan i smiješan način, da će svi umrijeti, a ja ostati živjeti s teretom koji će me pratiti do kraja života. *Budalo i dalje si smrtnica, a ne neki bog,* govorila bih samoj sebi, a sad dok sam sanjala, to sam pripovijedala i njoj. Osjetila sam je isti trenutak kada sam zatvorila oči i utonula u bjelinu. „*Reci Aria, što te muči*“, upitala je i jezivim tonom. „Ja sam Sanjar. Posljednji. A što si ti u cijeloj toj priči. Što je Robin?“ Nakon nekog vremena izustila je: „*Dnevnicu Aria. Čitaj ih. A što se tiče Robina, to moraš sama otkriti.*“ Razočarana što mi nije odgovorila stala sam je ponovno dozivati, tražiti ju, ali ona je jednostavno isparila. Počela sam bacati i uništavati sve što sam opipala zbog tjeskobe što se nikako nisam mogla vratiti svijetu. Probudivši se u groznim mukama uhvatila me panika samoće kakvu nikad do sad nisam osjetila. Soba je oko mene uništena, majčin izraz zapekao mi je dušu, a očeva vika parala uši. *Sanjar, ja sam Sanjar,* uvjerala sam njihova nevidljiva lica nakon čega su zvonili udarci i šake. Pogrdne riječi. Zatvorena ulazna vrata. Moja plava haljina koja se vijorila na vjetru. Vici iza mene i pogledi otrcanih bogataša. Ismijavanje. Imena. Imena koja su pljuvali žestinom iz usta. *Svi ćete vi vidjeti. Svi ćete vi saznati.* To je bio posljednji put da sam ikada vidjela selo.

Stvarnost koju sam pronašla u snu bila je gotovo nezamisliva. Želja koja me do prije tjedan dana izgarala i plašila sada mi pruža slobodu i uvide u moj život. Stranu života koju mi nitko nije objasnio. Stranu koju su mještani dane poslije mog odlaska osuđivali. *Ismijavali.* Robin je prihvatio moju stranu, svojim znanjem i ljubavlju prema čitanju i literaturi, saznao je informacije koje su se činile nemogućima. *Predivnima,* pomislim, gledajući još jedan uspješan odgovor od strane Glavnoga grada. Naime nakon mog incidenta sa selom, povjerala sam se Robinu koji je tugovao zajedno sa mnom. Strahovao možda i više nego ja. Onaj ženski glas više mi se nikad nije želio javiti, stoga sam odustala od te potrage i usredotočila se na misiju koju smo zajedno isplanirali. Pošto smo saznali kako oluja biva sve veća i krupnija, oštrija i sazdana od krvi i boli kakvu dosada ljudi nisu pamtili, smatrali smo da bismo trebali pomoći svima u našoj okolini i šire da ih zaštitimo od toga napada. Za takav pothvat trebale su nam informacije, a nitko nije bio bolji u prikupljanju od Robina. Dok sam ga čekala u skrovištu i čitala dnevnike

Sanjara te učila obrane i njihove zakone, on bi iz okolnih sela prikupljao razne informacije. „Ljudi su požizili, da si im samo mogla vidjeti lica kada su saznali kako oluja dolazi puno brže no što su mislili“, smijao se držeći u ruci onaj svoj omiljeni dnevnik koji je više-manje bio prazan. „Jesi li u toj gomili uspio nabaviti pečat?“ upitala sam. Njegov sladak smijeh nisam čula jako dugo, što je i mene jako razveselilo. Dalo nadu. Dalo priliku. „Naravno, samo sam se uvukao u ured pored pijanog časnika i jednostavno potražio sef na najočitijem mjestu.“ „Iza slike.“ dovršila sam rečenicu. „Točno!“ Ostatak priče priveo je tome kako je izvukao iz njega pečat i zamijenio ga nekim drugim te kupio hrpu pisama i ponovno se iskrao u šumu. „Onda, hoćemo početi. Mislila sam da bih ipak ja trebala pisati jer znam očev rukopis, ali ako...“ prekinuo me sljedećim riječima: „Moram ti nešto dati.“ Iz kaputa je izvukao malenu srebrnu ogrlicu koja je na okruglom bistrom kamenu imala obojeni znak sve četiri strane prirode, počevši od proljeća sa cvijetom tratinčice, zatim zlaćanog sunca Sonive, pa ispod njih otpalo lišće i pored njih planinu našeg Delmonta. Stavivši mi to na dlan rekao je: „Da, to je drevna ogrlica koju sam pronašao u toj knjizi koju smatraš beskorisnom.“ Zapanjena lica nisam znala što bih mu rekla. Nastavio je: „Taj dnevnik je posljednji. Pripada Sanjaru. Tebi. Zato je bio čist, sa samo nekim određenim činjenicama i zanimljivostima. Mislim da će ti dobro doći. Svi su oni znaš, pisali misli i načine kako su se pripremali, otkrili nam svoju *sanjivu* narav. Volio bih i tvoje pročitati.“ Smatrajte me slabom ili djetinjastom ali briznula sam u plač. Dugi i šmrcavi. Radosni čak? Gledajući ga znala sam što mi je činiti. Znala sam zašto moram *ovo* činiti. Za njega, za propalu obitelj, za drevne Sanjare. Za Delmont. Za njegov snijeg. Za ljude koji vjeruju dubini života. „Hvala na ogrlici i dnevniku, ali mislim kako će bolje pristajati tebi. Zadrži ga.“ Namrštio se i započeo: „Ali...“ „Ali ništa. Ti si pisac nakon svega, zar ne? Želim da napišeš u njemu predivnu priču. Ono što smatraš važnim. Želim da boli i nadahnjuje. Da u njemu vlada tvoja prisutnost. To je sve što zahtijevam od tebe.“ Nasmiješio se i kimnuo, stao pričati priče i recitirati pjesme. *Nema povratka Aria*, rekla sam samoj sebi, sada nema povratka. Umrljana tinta započela je pisati Glavnome gradu.

Treninzi koji su slijedili tjerali su gadne noćne more da izađu van. Glasove i slike koje nisam znala da posjedujem. *Lako je čitati te stvari, druga je stvar to osjetiti*. Stalno me napominjao Robin, dok na kraju nisam popustila i pala u ruke bjeline. Sanjara ima jednako koliko i lica prirode. Svaki od njih morali su se suočiti sa bolešću na svoj način. Prvi je Sanjar bila žena u svojim srednjim godinama koja je cijeloga života patila od snova koje su ljudi oko nje smatrali prokletima. Govorili su da je vještica. Demon. Izopćenik. Duh. Na kraju je upala u samo središte livade gdje joj je drevni glas podario par naputaka i par stvari – dnevnike i ogrlicu koju je

kasnije prenašala ostalima. Nakon što su ljudi vidjeli kako se Suši ne može pobjeći, saznali su za nju i molili je da im pomogne. Potpuno ovisna o prirodi i ljepoti odlučila je na zanimljiv način uništiti bolest- oživivši drveća i biljke i stvorivši mrežu zida koju bolest nije mogla prijeći. Kasnije je umrla od silne snage koju je iscrpila, smetnula s uma i ovisnosti koja ju je zarobila. Njezin se duh, govore, kao i kod preostalih Sanjara raznosi vjetrom. Taj glas koji joj se javio, kasnije je pomogao ostalim Sanjarima koji su na sličan način zaustavili sušu. Otjerivanjem i istrebljivanjem. Taj glas, pomislila sam ležeći na snijegu, je vjerojatno onaj koji se i meni javlja. Ali to sam zanemarila i odlučila se sama boriti sa Sušom. Robinova i moja ideja nije bila otjerivanje oluje, jer to bi pobudilo opasnost od njene ponovne pojave. Mi smo je odlučili zarobiti, ni više ni manje, nego u staroj kutijici na kojoj sam prvi put vježbala i na kojoj još uvijek učim. Bjelina oko mene je zapravo nešto poput platna. Ili mora. Ili neba. Nešto poput granica koje ne možemo doseći. Ubrzo sam shvatila kako se kretati u njoj, a ne samo ležati ili sjediti. Započela sam u tom stanju i razgovarati s Robinom, sa svijetom na drugoj strani. Bjelina mi je nakon dobrih tjedan dana postala utočište. Više me nije gušila. U dnevnicima je pisalo da bih trebala pokazati tko ima kontrolu. Jesam. Jesenski Sanjar naveo je potrebu što veće mašte. Da. To sam itekako imala. Ostali su savjetovali da na sebi nosim čvrstu odoru, nešto sa Zemlje kako bih to mogla opipati i uspjeti se probuditi. Natovarila sam oklop na sebe i svoj bijeli ogrtač. I to sam imala. Ostale sitnice svakog smo dana usavršavali. Osim vježbanja slala sam ljudima u Glavnome gradu sve pojedinosti o bijegu kada navali Suša, na što su oni potvrđivali moju brigu jer nisu mogli vjerovati kada sam im rekla da ostale zemlje neće priteći u pomoć. Brodovi su ih čekali iza planine, dovoljno veliki da u njih stane polovica pokrajine. Robin je u međuvremenu proučavao i prikupljao informacije, vježbao sa mnom i bio moj pokusni kunić. Ponekad, kada bismo se opustili, pravili bi raznorazna čuda u snijegu. Na drveću. U vjetru. Bilo gdje i bilo kada. Danas smo odlučili provjeriti brodove, kako bismo bili sigurni da je sve u redu. No kada smo se penjali stazom po planini zahvatila me gadna mučnina. Taman smo prešli jezero i kanili prijeći preko vrha, kada je ogrlica stala naglo pulsirati. Sama mi se istrgnula i pala duboko u snijeg. Pohitali smo prema njoj ali nigdje je nismo mogli pronaći. „Aria, mislim da ogrlica ne želi da odemo na brodove. Možda je to znak da nešto nije u redu.“ Promislivši nakon toga iskoristila sam san da me usmjeri prema ogrlici. *Duboko. Svijetlo. Sigurno.* Bile su riječi koje sam vidjela na platnu. Ponovno se vrativši u svijet pitala sam ga: „Robine, što se nalazi ispod ove planine.“ Gledao me je dugo vremena, a zatim naglo uskliknuo: „Ajme Aria, mislim da znam gdje je ogrlica!“ Čekajući da mi odgovori samo je rekao da ga slijedim. Iskopavši snijeg sišli smo u podzemni tunel koji nas je odveo do ogrlice i najčarobnijeg mjesta u kojem sam ikad bila. Podzemna je rijeka šuštalala negdje u daljini, a ljepota je obasjavala krajolik duž

kojeg su se nizale ogromne prozirne kupole nalik na zdjele čiju smo svrhu odmah shvatili. „Ovo je mjesto gdje se moramo sakriti.“ Rekavši to začuli smo grozno podrhtavanje tla. Zatim paranje zraka vrelin uzvicima. Miris plijesni koja se probijala i ovdje. „Robine. Suša je napokon stigla.“

Pohitavši natrag prema skrovištu dok smo slušali viku i grozote sa sela, pokupili smo potrebne stvari te stali dijeliti plan. „Aria sada ćemo otići po ljude, zatim se zakloniti dok...“ Prekinula sam ga rekavši: „Robine nemamo vremena. Idi.“ Zgranuto me pogledao ali ja sam nastavila. „Slušaj me, ne gledaj me tako. Sve ovo prebrzo je stiglo, a ljudi misle da moraju otići do brodova, vjerojatno su već i krenuli“, govorila sam brzo i precizno naglašavajući svaku riječ, „Ali sada upadaš ti sa ovom ogrlicom Sanjara kojom ćeš ih usmjeriti na pravi put, ispod planine.“ Stao je mrmljati ne i ne, ali znao je i sam da je došlo vrijeme kojeg smo se najviše pribojavali. „Što ako sve bude uzalud. Što ako te više nikada ne budem vidio?“ Bolno sam mu rekla da ne znam. Ne znam hoće li sve ovo uspjeti. Još uvijek je stajao ispred mene. Moj prijatelj. Moja obitelj. Osoba s kojom se nikad nisam kanila rastati. On je bio moj oslonac. Moj najveći razlog da nikada ne potonem. Znao je, a znala sam i ja kako ovo može biti zadnje zbogom ikada. Zagrlio me, a ja sam mu uzvratila. Za kraj sam mu šapnula: „Dokaži svom propalom ocu, mojoj ogavnoj obitelji. Onim ljudima i onoj djeci. Dokaži da nisi propalica, već lijek. Reci im da si ti Lijek vjetra, da si ti taj koji me doveo ovdje i koji ih je spasio sve. Jer za mene ti jesi oslonac. Za mene si ti najveći Sanjar. Budi i njima Robine. Budi i njima.“ Tada sam ga pustila, a on je nestao nošen najhladnijim vjetrom. Pomolila sam za sve njih i zatim krenula u akciju. Tmurnost i sjena pokrila je cijeli obzor ispred mene, proždirala svako stablo, svaki oblak, svaku pahulju snijega. Za njom je ostao samo osušeni trag pustinje i ništa više. *Suša je bolest, ali jedna jako živa. Ponaša se poput zmije smještene u vihor njena vjetra. Kada je ljuta možeš joj vidjeti i udubinu crnih očiju.* Taman kad sam se toga sjetila ugledala sam je. Pijesak od kojeg je napravljena vrvio je na sve strane, a ja sam se pripremila za njegov gorak okus. *Diši Aria*, rekla sam si i zatim nestala u bjelini. Povezavši se i zamislivši scenu ispred sebe osjetila sam nalet snage i ruku punu snijega koji je sad šibao prema njoj kako bi je namamio prema meni. Shvativši s kime ima posla čula sam prodoran vrisak i strašnu ljutnju iz njene dubine. Krenula je prema meni, a ja pohitala prema njoj.

Pluća su mi gorjela, koraci odzvanjali, a kutijica bila spremna usisati bolest. Nisam znala koliko je vremena prošlo, niti koliko sam ozljeda imala. Sanjara ništa ne boli. Njega je nemoguće ubiti. Napomenuvši si to, zadala sam joj još jedan udarac dok je ona neprestano vrištala. Nalazili smo se dosta daleko od sela. Bježala sam neko vrijeme pokušavajući je

usmjeriti prema drugom smjeru, ali uporno je hitala prema planini. Otvarajući kutijicu da je zarobim, osjetila sam kako me nešto snažno odguruje. Kada sam se pridignula shvatila sam da je kutijica blizu nje. A zatim u njoj. I zatim ponovno na tlu- smrskana u milijun komadića. *Ne, ne, ne, ne.* Gotova sam, pomislim, svi smo gotovi. Smijala mi se. Ta se pokvarena oluja smijala. Još je neko vrijeme pokušavajući zadržati pala sam ničice jer je bila jača od mene. Svojim je otrovom bacala drveća na sve strane. Kidala sve što joj se našlo na putu. Osjetila sam oštar strah. Osjetila sam svoje slabosti. Sve mi se više približavala i širila svoj smrdljivi miris posvuda. Sakrila sam se iza jednog debla i legla razmišljajući što ću sad. Željela sam imati nekoga uz sebe. Neku sigurnost i toplinu. Zatim sam ju i osjetila, tu nenadanu svjetlost, tu neobjašnjivu ugodu koja je prostrujala mojim tijelom. Koja je dio mene, ali sam ju stalno odbijala. Njezin glas koji pripada mojoj sanjarskoj strani sada mi šapće riječi koje su razbistrile svaku moju sumnju: „ *Aria, bijela nit. Pronađi je.*“ Ojačana njezinom snagom i nakon što je u potpunosti nestala među zvijezdama, pohitala sam prema spasu. Prema mjestu i utočištu kojeg sam stalno imala u glavi ali nisam znala da se odnosi na njega. Bijela je nit mjesto koje povezuje moje dvije strane – veliku planinu i Sanjara te selo i čovjeka koji jesam. Ona se nalazila između njih i mjesto je dubine koje savršeno odgovara zatvoru za neuništivu Sušu. Dotrčavši do mjesta procijenila sam krajolik. Snijeg je ovdje još uvijek bio očuvan. Led na jezeru dozivao me tihim šaptom i ugodnoj toplini. Drhtureći dok su mi ogrtač i kosa uzdignuto stajali iza ramena, dogegala sam se do sredine jezera i dodirnula led na površini. Začula se lomljava, a moje je tijelo potonulo skupa s njim.

Bacajući zrake leda i hladnu vodu na nju, Suša se stala smijati. *Samo se smij,* pomislila sam plutajući u vodi dok sam gledala kako se njezina glava, pa tijelo i zatim rep vijore na nebu i svaljuju poput roja pčela, poput vrtloga munje ravno prema srcu jezera. Bilo je čudno disati ispod vode, ali i zanosno na neki način. Gledala sam kako dolazi, sve jače i sve žešće dok se moja bjelina i snaga sve jače napinju. Točno na desetak metara naglo sam se zamislila kako iskačem iz vode i plivam prema tlu. Tako sam i učinila čekajući bolest čiji su krici počeli parati moje tijelo na ledeni strah. Nije se mogla zaustaviti. Nije očekivala da će je netko nadmudriti. *Zatvoriti, a ne pustiti.* Udarivši u dno jezera zamislila sam svoje ruke na uzburkanoj vodi, a zatim i debeli sloj sazdan od leda i stakla, materijala kojeg Suša prezire, a koji ju je sad zauvijek zarobio unutra. Shvativši tišinu uništenog krajolika i njenih tragova oko mene, stakla tišine i mira kojeg sam pronašla drhtavom sam se rukom uhvatila za svoj oklop i po posljednji put prestala sanjati.

Kada sam se probudila na mene su se svalili svi oni osjećaji koji nisu postojali kod Sanjara. Moje je srce stalo kratko i slabo udarati, a pluća naglo peckati. *Diši*, podsjetila sam se. Ležeći tako na bijeloj prostirki shvatila sam da je to mjesto još uvijek imalo snijega. Taj me krug okruživao kada su mi misli prestajale misliti, a emocije prestale navirati. Kako je lijepo bilo živjeti puninom. Dubinom kakvu svaki čovjek skriva u svojoj nutrini. Duša je sazdana od toliko nevjerojatnih zvijezda koje samo žele izaći van. Tišina oko mene navirala je sa svih strana, a ja sam shvatila da sam živjela punim plućima. Zadnje što sam poželjela bilo je jedriti na plavim morima valova i dodirivati vjetar kroz prste poput kakvog skladnog bića. Sklopivši oči zamislila sam i Robina sa mnom. U nekom drugom svijetu gdje naš Delmont ponovno oživljava. Nakon par sekundi utonula sam u san i po prvi puta u potpunosti zaspala. Držeći snijeg u rukama sanjala sam snove, bez naznake bjeline koja me ovaj put u potpunosti zatočila.

Mihaela Mikić, 2. c